

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Vyhlásené: 12. 6. 2008   Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2020 do: 31.12.2020

Obsah dokumentu je právne záväzný.

201

ZÁKON

z 15. mája 2008

**o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005
Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu
Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z.**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje poskytovanie náhradného výživného, ktorým sa prispieva na zabezpečenie výživy nezaopatreného dieťaťa,¹⁾ ktoré má nárok na náhradné výživné (ďalej len „oprávnená osoba“).

§ 2

Nárok na náhradné výživné

(1) Oprávnená osoba má nárok na náhradné výživné, ak

- a) rodič oprávnenej osoby alebo iná fyzická osoba, ktorej bola právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou uložená povinnosť platiť výživné oprávnenej osobe (ďalej len „povinná osoba“), neplní vyživovaciu povinnosť v plnej výške, v lehote a spôsobom určených právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou najmenej dva po sebe nasledujúce mesiace od splatnosti poslednej splátky výživného a ak exekučné konanie na vymoženie pohľadávky na výživnom trvá najmenej dva mesiace od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie súdu a povinná osoba nezačala platiť výživné alebo
- b) jej nevznikol nárok na sirotsky dôchodok alebo sirotsky výsluhový dôchodok, alebo suma sirotského dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku, alebo suma sirotských dôchodkov alebo sirotských výsluhových dôchodkov je nižšia ako suma minimálneho výživného.²⁾

(2) Oprávnená osoba, ktorá spĺňa jednu z podmienok uvedených v odseku 1, má nárok na náhradné výživné, ak

- a) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky, ak ide o oprávnenú osobu, ktorej sa poskytla doplnková ochrana,^{2a)} a zdržiava sa na území Slovenskej republiky a
- b) priemerný mesačný príjem podľa § 3 za posledných šesť kalendárnych mesiacov predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola podaná žiadosť o náhradné výživné

(ďalej len „žiadosť“), nepresahuje 3,3-násobku sumy životného minima;³⁾ na účely posúdenia priemerného mesačného príjmu samostatne zárobkovo činnnej osoby sa použije posledné daňové priznanie samostatne zárobkovo činnnej osoby.

(3) Ak je oprávnenou osobou dieťa, ktoré je povinné plniť povinnú školskú dochádzku,⁴⁾ podmienkou nároku na náhradné výživné je aj riadne plnenie tejto povinnosti; táto podmienka sa považuje za splnenú, kým z písomného oznámenia riaditeľa školy nevyplynie, že zákonný zástupca nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky tejto oprávnenej osoby.^{4a)}

(4) Ak sa povinná osoba zdržiava v cudzine, podmienka trvania exekučného konania podľa odseku 1 písm. a) sa považuje za splnenú, ak žiadateľ o náhradné výživné preukáže potvrdením Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže⁵⁾ (ďalej len „centrum“) ako prijímajúceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov,⁶⁾ že

- a) návrh na uznanie a výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného bol postúpený príslušnému prijímajúcemu orgánu v cudzine a od postúpenia návrhu do cudziny uplynuli najmenej dva mesiace alebo
- b) vymáhanie výživného z cudziny nie je možné; to neplatí, ak vymáhanie výživného z cudziny nie je možné z dôvodu neposkytnutia súčinnosti žiadateľa o náhradné výživné centru.

(5) Podmienka podľa odseku 2 písm. a) sa považuje za splnenú, ak sa oprávnená osoba zdržiava mimo územia Slovenskej republiky z dôvodu štúdia v cudzine.

(6) Lehota na plnenie vyživovacej povinnosti sa na účely tohto zákona považuje za zachovanú, ak povinná osoba splní vyživovaciu povinnosť v plnej výške po lehote určenej právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou najneskôr do konca príslušného kalendárneho mesiaca.

(7) Nárok na náhradné výživné nevzniká oprávnenej osobe, ktorej sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou alebo v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo rozhodnutia súdu o uložení ochrannnej výchovy alebo výchovného opatrenia, alebo je vo výkone väzby, alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

§ 3

Posudzovanie príjmu

(1) Na účely nároku na náhradné výživné sa spoločne posudzuje príjem

- a) oprávnenej osoby a príjem, ktorý na túto oprávnenú osobu poberá iná fyzická osoba, ak oprávnená osoba žije v domácnosti samostatne alebo s inou fyzickou osobou,
- b) manžela, manželky a nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti,
- c) rodičov a nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti,
- d) manželov alebo rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba, a príjem nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti.

(2) Príjem podľa odseku 1 je príjem podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(3) Do úhrnu príjmov podľa odseku 1 sa nezahrňa príjem povinnej osoby, príjem dieťaťa zvereného do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu a príjem, ktorý na toto dieťa poberá iná fyzická osoba.

§ 4**Výška náhradného výživného**

(1) Náhradné výživné, na ktoré má nárok oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 písm. a), je vo výške výživného určeného právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou, najviac vo výške 3,7-násobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa.³⁾

(2) Ak povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť v plnej výške, náhradné výživné je vo výške rozdielu medzi výškou výživného určeného právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou, najviac vo výške 3,7-násobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa³⁾ a výškou zaplateného výživného povinnou osobou.

(3) Náhradné výživné, na ktoré má nárok oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 písm. b), je vo výške

- a) minimálneho výživného,²⁾ ak oprávnenej osobe nevznikol nárok na sirotsky dôchodok alebo sirotsky výsluhový dôchodok,
- b) rozdielu medzi sumou sirotského dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku, alebo úhrnom súm sirotských dôchodkov alebo sirotských výsluhových dôchodkov a minimálnym výživným,²⁾ ak suma týchto dôchodkov je nižšia ako minimálne výživné.²⁾

§ 5**Pôsobnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo veciach náhradného výživného**

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa miesta trvalého pobytu oprávnenej osoby (ďalej len „úrad“)

- a) rozhoduje o
  1. náhradnom výživnom,
  2. uložení pokuty za správny delikt,
- b) vypláca náhradné výživné,
- c) prehodnocuje trvanie nároku na náhradné výživné,
- d) prejednáva priestupky podľa § 14.

§ 6**Prehodnocovanie trvania nároku na náhradné výživné**

Trvanie nároku na náhradné výživné prehodnocuje úrad každých šesť kalendárnych mesiacov; lehota na prvé prehodnotenie začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom začalo konanie o náhradnom výživnom.

§ 7**Zánik nároku na náhradné výživné**

Nárok na náhradné výživné zanikne, ak

- a) oprávnená osoba prestane splňať podmienky podľa § 2,
- b) povinná osoba začne plniť voči oprávnenej osobe vyživovaciu povinnosť; za plnenie vyživovacej povinnosti sa považuje jej plnenie najmenej počas dvoch mesiacov v plnej výške, v lehote a spôsobom určených právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou, alebo
- c) fyzická osoba, ktorej úrad vypláca náhradné výživné (ďalej len „poberateľ náhradného výživného“), nesplní povinnosť podľa § 12 ods. 1 písm. b).

§ 8**Výplata náhradného výživného**

(1) Ak sú splnené podmienky nároku na náhradné výživné podľa § 2 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, náhradné výživné sa prizná a vypláca preddavkovo.

(2) Úrad vypláca náhradné výživné poberateľovi náhradného výživného v hotovosti mesačne pozadu, najskôr od prvého dňa v mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť, ak tento zákon neustanovuje inak. Náhradné výživné sa vypláca za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Náhradné výživné sa nevypláca do cudziny.

(3) Úrad vyplatí náhradné výživné za dva kalendárne mesiace predchádzajúce kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola podaná žiadosť, ak oprávnená osoba za toto obdobie spĺňa podmienky nároku na náhradné výživné a žiadateľ o náhradné výživné požiada o vyplatenie náhradného výživného za toto obdobie. To neplatí, ak ide o nárok na náhradné výživné podľa § 2 ods. 1 písm. b) a ods. 4 písm. b).

(4) Úrad vypláca náhradné výživné na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, ak o to žiadateľ o náhradné výživné alebo poberateľ náhradného výživného písomne požiada; úrad je povinný tejto žiadosti vyhovieť.

(5) Ak výška náhradného výživného podľa § 4 je nižšia ako 0,66 eura za mesiac, úrad náhradné výživné nevypláca.

§ 9**Zastavenie výplaty náhradného výživného a zmena výšky náhradného výživného**

(1) Úrad zastaví výplatu náhradného výživného, ak

- a) subjekt uvedený v § 12 ods. 2 nesplní povinnosť podľa § 12 ods. 2,
- b) vznikne dôvod na prešetrovanie trvania nároku na náhradné výživné a na jeho výplatu,
- c) poberateľ náhradného výživného požiada o zastavenie výplaty náhradného výživného.

(2) Úrad zastaví výplatu náhradného výživného podľa odseku 1 písm. a) a b) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už vyplatilo náhradné výživné. Úrad zastaví výplatu náhradného výživného podľa odseku 1 písm. c) odo dňa uvedeného v žiadosti o zastavenie výplaty náhradného výživného, najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť doručená úradu.

(3) Úrad zvýši alebo zníži náhradné výživné, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie jeho výšky, od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nastala zmena skutočnosti rozhodujúcej na určenie jeho výšky.

(4) Ak sa zvýšila výška výživného právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou spätne za obdobie, za ktoré sa náhradné výživné už vyplatilo, úrad zvýši náhradné výživné od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom mu bolo doručené právoplatné rozhodnutie súdu alebo súdom schválená dohoda.

(5) Ak pominuli dôvody, pre ktoré bola zastavená výplata náhradného výživného a podmienky nároku na náhradné výživné trvajú, úrad obnoví výplatu náhradného výživného

- a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b) zastavená, alebo
- b) odo dňa uvedeného v žiadosti o obnovenie výplaty náhradného výživného, ktorého výplata bola

zastavená podľa odseku 1 písm. c), najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť o obnovenie výplaty náhradného výživného doručená úradu.

(6) Úrad doplatí náhradné výživné za obdobie zastavenia jeho výplaty podľa odseku 1 písm. a) a b), ak podmienky nároku na náhradné výživné počas tohto obdobia boli splnené.

§ 10

Vrátenie a zúčtovanie náhradného výživného

(1) Ak sa náhradné výživné vyplátilo neprávom alebo vo vyššej sume ako patrilo, alebo ak sa dodatočne zistí, že zanikol nárok na náhradné výživné alebo nastala zmena skutočností rozhodujúcich na jeho vyplácanie alebo na určenie jeho výšky za obdobie, za ktoré sa náhradné výživné už vyplátilo, poberateľ náhradného výživného je povinný vrátiť neprávom vyplatené sumy alebo sumy vyplatené vo vyššej sume, ako patrili.

(2) Sumy podľa odseku 1 sa zúčtujú so sumami z bežne vyplácaného náhradného výživného, ak nárok na náhradné výživné trvá, alebo z neskôr priznaného náhradného výživného pre tú istú oprávnenú osobu. Po zúčtovaní podľa prvej vety výška bežne vyplácaného náhradného výživného nesmie byť nižšia ako minimálne výživné.²⁾ Sumy podľa odseku 1 sa môžu uhradiť aj jednorazovo so súhlasom poberateľa náhradného výživného, ktorému sa vyplátili.

(3) Nárok na vrátenie náhradného výživného vyplateného neprávom alebo v nesprávnej výške zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď úrad túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa náhradné výživné vyplátilo.

§ 10a

Vrátenie náhradného výživného pre dodatočne zaplatené výživné alebo vymožené výživné

(1) Ak povinná osoba dodatočne zaplatí výživné alebo ak sa v exekučnom konaní na vymoženie pohľadávky na výživnom vymôže výživné, poberateľ náhradného výživného je povinný vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné, a to najviac do výšky, v ktorej bolo výživné zaplatené alebo vymožené. Ak súdny exekútor alebo centrum poukáže úradu sumu podľa osobitného predpisu,^{7a)} povinnosť poberateľa náhradného výživného podľa prvej vety sa považuje za splnenú, a to do výšky poukázanej sumy; v tomto prípade úrad o povinnosti vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné nerozhodne.

(2) Výživné dodatočne zaplatené povinnou osobou alebo vymožené v exekučnom konaní na vymoženie pohľadávky na výživnom sa zohľadňuje ako uhradené výživné od vzniku nároku na náhradné výživné.

(3) Pri opakovanom vzniku nároku na náhradné výživné tej istej oprávnenej osobe, výživné dodatočne zaplatené povinnou osobou alebo vymožené v exekučnom konaní na vymoženie pohľadávky na výživnom sa zohľadňuje ako uhradené výživné od prvého nároku na náhradné výživné tej istej oprávnenej osoby.

(4) Nárok na vrátenie náhradného výživného pre dodatočne zaplatené výživné alebo vymožené výživné v exekučnom konaní na vymoženie pohľadávky na výživnom zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď úrad túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa náhradné výživné poslednýkrát vyplátilo.

§ 11

Konanie o náhradnom výživnom

(1) Na konanie o náhradnom výživnom sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. Na konanie o náhradnom výživnom sa nevzťahujú ustanovenia

§ 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, 61 až 68 zákona o správnom konaní.

(2) Konanie o náhradnom výživnom sa začína na základe písomnej žiadosti.

(3) Žiadosť podáva žiadateľ o náhradné výživné, ktorým je

- a) oprávnená osoba,
- b) rodič oprávnenej osoby alebo
- c) iná fyzická osoba, ktorej má povinná osoba podľa právoplatného rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody platiť výživné pre oprávnenú osobu.

(4) Žiadosť obsahuje meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt oprávnenej osoby, a ak žiadateľ o náhradné výživné nie je oprávnená osoba, žiadosť obsahuje aj meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt žiadateľa o náhradné výživné. Na výzvu úradu žiadateľ o náhradné výživné doplní ďalšie údaje o svojej osobe alebo o osobách, ktoré sa s ním spoločne posudzujú podľa § 3 a ktoré sú nevyhnutné na konanie o náhradnom výživnom. Úrad osobné údaje môže spracúvať a sprístupňovať len na účel náhradného výživného.

(5) K žiadosti sa prikladá

- a) právoplatné rozhodnutie súdu alebo súdom schválená dohoda, na základe ktorých povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe,
- b) potvrdenie súdneho exekútora, že exekučné konanie na vymoženie pohľadávky na výživnom trvá najmenej dva mesiace od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie,
- c) potvrdenie centra o postúpení návrhu na uznanie a výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného príslušnému prijímajúcemu orgánu v cudzine a od postúpenia návrhu do cudziny uplynuli najmenej dva mesiace alebo potvrdenie, že vymáhanie výživného z cudziny nie je možné,
- d) potvrdenie Sociálnej poisťovne o výške sirotského dôchodku, sirotských dôchodkov alebo potvrdenie o nepriznaní sirotského dôchodku, alebo potvrdenie útvaru sociálneho zabezpečenia,⁹⁾ alebo Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia⁹⁾ o výške sirotského výsluhového dôchodku, sirotských výsluhových dôchodkov, alebo potvrdenie o nepriznaní sirotského výsluhového dôchodku,
- e) oznámenie obsahujúce údaje v rozsahu meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia oprávnenej osoby na účel overenia statusu žiaka alebo študenta navštevujúceho školu so sídlom na území Slovenskej republiky alebo potvrdenie o návšteve školy, ak ide o žiaka alebo študenta navštevujúceho školu so sídlom mimo územia Slovenskej republiky,
- f) potvrdenie o príjme oprávnenej osoby a o príjmoch osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne.

(6) Úrad nevydáva písomné rozhodnutie, ak po prehodnotení trvania nároku na náhradné výživné podľa § 6 sa nezmení jeho výška. O výsledku prehodnotenia úrad vyhotoví písomný záznam a rozhodnutie zaznamená v spise.

(7) Odvolanie proti rozhodnutiu o znížení výšky náhradného výživného, o zastavení výplaty náhradného výživného alebo o zániku nároku na náhradné výživné nemá odkladný účinok.

(8) Na účely doručovania verejnou vyhláškou sa použijú osobné údaje poberateľa náhradného výživného, ktorými sú meno, priezvisko a posledný známy trvalý pobyt.

(9) Úrad rozhodne o zmene poberateľa náhradného výživného, ktorý nie je oprávnenou osobou, ak oprávnená osoba, ktorá počas trvania nároku na náhradné výživné nadobudne plnoletosť, požiada úrad o vyplácanie náhradného výživného.

(10) Rozhodnutia a iné písomnosti vydané podľa tohto zákona môžu obsahovať namiesto

odtlačku úradnej pečiatky predtlačení odtlačok úradnej pečiatky Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úradu s uvedením mena, priezviska a funkcie fyzickej osoby oprávnenej konať v mene príslušného orgánu a namiesto podpisu tejto fyzickej osoby faksimile jej podpisu.

§ 12

Povinnosti pri poskytovaní náhradného výživného

(1) Poberateľ náhradného výživného je povinný

- a) informovať úrad o každej zmene skutočností rozhodujúcich na trvanie nároku na náhradné výživné, na jeho výšku a na jeho vyplácanie bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich dní odo dňa zmeny týchto skutočností,
- b) na výzvu úradu preukázať skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na náhradné výživné, na jeho výšku a jeho vyplácanie, a to v lehote určenej úradom.

(2) Na účely prehodnotenia trvania nároku na náhradné výživné podľa § 6 je na výzvu úradu

- a) centrum povinné predložiť potvrdenie o nemožnosti vymáhania výživného z cudziny,
- b) Sociálna poisťovňa povinná predložiť potvrdenie o výške sirotského dôchodku a potvrdenie o nepriznaní alebo o odňatí sirotského dôchodku,
- c) útvar sociálneho zabezpečenia⁹⁾ alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia⁹⁾ povinný predložiť potvrdenie o výške sirotského výsluhového dôchodku a potvrdenie o nepriznaní alebo o odňatí sirotského výsluhového dôchodku,
- d) škola povinná predložiť potvrdenie o plnení povinnej školskej dochádzky oprávnenou osobou,
- e) škola povinná predložiť potvrdenie preukazujúce sústavnú prípravu oprávnenej osoby štúdiom na povolanie.

(3) Osoby uvedené v odseku 2 predkladajú úradu potvrdenia podľa odseku 2 písomne a bezplatne v lehote do ôsmich dní od doručenia výzvy. Úrad sa s osobami uvedenými v prvej vete môže dohodnúť na poskytnutí informácií aj inak.

(4) Úrad je povinný

- a) bez zbytočného odkladu po vydaní rozhodnutia o priznaní náhradného výživného podľa § 2 ods. 1 písm. a)
  1. oznámiť orgánom činným v trestnom konaní¹⁰⁾ podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy, ak tak už neurobila oprávnená osoba alebo žiadateľ o náhradné výživné,
  2. oznámiť súdnemu exekútorovi poskytovanie náhradného výživného,
- b) do troch pracovných dní od doručenia oznámenia súdneho exekútora podľa osobitného predpisu^{10a)} oznámiť súdnemu exekútorovi sumu preddavkovo vyplateného náhradného výživného, najviac v sume oznámenej vymoženej istiny pohľadávky na výživnom zníženej o sumu bežného výživného, ktorú má poukázať úradu.

§ 13

Správne delikty

(1) Úrad je oprávnený uložiť pokutu subjektom uvedeným v § 12 ods. 2 za nesplnenie povinností ustanovených v § 12 ods. 2 do výšky 331,93 eura.

(2) Úrad pri ukladaní pokuty podľa odseku 1 a určení výšky pokuty prihliada na závažnosť nesplnenia povinností. Za závažné porušenie povinností sa považuje najmä opakované a neodôvodnené nesplnenie povinností ustanovených v § 12 ods. 2.

(3) Ak úrad v rozhodnutí o pokute určí osobe uvedenej v § 12 ods. 2 lehotu na splnenie povinností podľa § 12 ods. 2 a táto osoba v určenej lehote povinnosť nesplní, môže úrad uložiť pokutu opakovane za nesplnenie tej istej povinnosti.

(4) Pokutu podľa odseku 1 môže úrad uložiť do jedného mesiaca odo dňa uplynutia lehoty na splnenie povinností podľa § 12 ods. 2 a opakovanú pokutu podľa odseku 3 môže úrad uložiť do jedného mesiaca odo dňa uplynutia lehoty na splnenie povinnosti uvedenej v rozhodnutí o pokute.

§ 14 **Priestupky**

(1) Priestupku sa dopustí poberateľ náhradného výživného, ak opakovane a neodôvodnene nesplní povinnosť ustanovenú v § 12 ods. 1 písm. b).

(2) Za priestupok podľa odseku 1 môže úrad uložiť pokutu do výšky 165,96 eura.

(3) Pri ukladaní pokuty podľa odseku 2 a určení výšky pokuty úrad prihliada na následky nesplnenia povinnosti.

(4) Na konanie o priestupkoch sa vzťahuje osobitný predpis.¹¹⁾

§ 15 **Spoločné ustanovenia**

(1) Sumy vrátené na náhradnom výživnom, ktoré sa vyplatili neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili, a suma uhradenej pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

(2) Nárok na náhradné výživné nemožno postúpiť.

(3) Ak sa náhradné výživné priznalo pred smrťou oprávnenej osoby, splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa smrti oprávnenej osoby, sa nevyplatia.

(4) Ak sa výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného uskutočňuje v cudzine, úkony

- a) súdneho exekútora podľa osobitného predpisu¹²⁾ v rozsahu primeranom postaveniu prijímajúceho orgánu a odosielaajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov,⁶⁾ vykonáva centrum,
- b) úradu podľa tohto zákona, ktoré vykonáva voči súdnemu exekútorovi, vykoná úrad v rozsahu primeranom postaveniu prijímajúceho orgánu a odosielaajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov⁶⁾ voči centru.

§ 16 **Prechodné ustanovenia**

(1) O podaných žiadostiach o náhradné výživné, o ktorých sa nerozhodlo do 30. júna 2008, sa rozhodne podľa tohto zákona.

(2) Trvanie nároku na náhradné výživné, na ktoré vznikol nárok pred 1. júlom 2008 a ktoré sa vypláca po 30. júni 2008, úrad prehodnotí podľa tohto zákona do 30. septembra 2008.

(3) Pohľadávka, ktorá vznikla z poskytnutého náhradného výživného do 30. júna 2008, sa vymáha podľa zákona účinného do 30. júna 2008.

(4) Ak rozhodnutie o úhrade náhrady za poskytnuté náhradné výživné a o úhrade penále nenadobudlo právoplatnosť do 30. júna 2008, úrad toto konanie zastaví.

(5) Ak rozhodnutie o úhrade penále nadobudlo právoplatnosť do 30. júna 2008 a penále sa nezaplatilo, povinnosť zaplatiť penále zaniká. Penále zaplatené po 1. júli 2008 úrad povinnej osobe vráti.

(6) Ak rozhodnutie o náhradnom výživnom nenadobudlo právoplatnosť do 30. júna 2008 z dôvodu, že bolo proti nemu podané odvolanie, odvolací orgán zruší toto rozhodnutie a vráti vec prvostupňovému orgánu, ktorý postupuje podľa tohto zákona.

§ 16a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2018

(1) Pohľadávka, ktorá vznikla z poskytnutého náhradného výživného do 30. júna 2018, sa vymáha podľa zákona účinného do 30. júna 2018.

(2) Náhradné výživné podľa § 2 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 poskytované do 30. júna 2018 sa od 1. júla 2018 považuje za preddavkovo poskytované náhradné výživné.

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2020

§ 16b

V konaní o náhradnom výživnom, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 31. decembra 2019, sa priemerný mesačný príjem oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 2 písm. b) za obdobie do 31. decembra 2019 posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020.

§ 16c

Konanie o vrátení preddavkovo poskytnutého náhradného výživného, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 31. decembra 2019, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.

§ 16d

(1) Úrad je povinný do 15. januára 2020 vyzvať súdneho exekútora na zaslanie potvrdenia o priebehu exekučného konania a o stave exekúcie a centrum na zaslanie potvrdenia o stave a priebehu výkonu rozhodnutia za obdobie od posledného prehodnotenia trvania nároku na náhradné výživné do 31. decembra 2019. Súdny exekútor a centrum sú povinní zaslať úradu potvrdenie podľa prvej vety do ôsmich dní od doručenia výzvy.

(2) Ak vznikom skutočnosti preukázanej potvrdením podľa odseku 1 je splnená podmienka pre vznik povinnosti poberateľa náhradného výživného vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné, úrad rozhodne o povinnosti vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.

§ 17

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 452/2004 Z. z. o náhradnom výživnom v znení zákona č. 613/2004 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 79 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

2. Vypúšťa sa poznámka pod čiarou k odkazu 16.
3. § 80 znie:

„§ 80

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže poskytovať náhradné výživné na zabezpečenie výživy oprávneného podľa osobitného predpisu.^{17a)}

Poznámka pod čiarou k odkazu 17a znie:

„17a) Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z.“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2008.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

- 1) § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.
  - 2) § 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
  - 2a) § 27a zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
  - 3) § 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
  - 4) § 34 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
  - 4a) § 5 ods. 11 a 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
  - 5) Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
  - 6) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 33/1959 Zb. o Dohovore o vymáhaní výživného v cudzine.
- Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 14/1974 Zb. o Dohovore o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom.
- Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 132/1976 Zb. o Dohovore o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.
- 7) § 4 zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
  - 7a) § 29 ods. 10 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. 420/2019 Z. z.
  - 8) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
  - 9) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
  - 10) § 10 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.
  - 10a) § 59 ods. 4 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení zákona č. 420/2019 Z. z.
  - 11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
  - 12) § 29 ods. 10 a § 59 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení zákona č. 420/2019 Z. z.

